

EXECUTIVE SUMMARY

Project Code: P4908/008
Project Title: A Preliminary Study of Pai Communities in Mae Hong Son Province for Rehabilitation, Conservation, Management and Preservation of Sustainable Cultural Resources
Investigator: Rasmi Shoocongdej
Department of Archaeology, Faculty of Archaeology, Silpakorn University
Email Address: rasmi@su.ac.th, rasmi13@hotmail.com
Project Duration: 1 September-30 November 2006
(Extension 2 months to January 2007)

A preliminary study project for Rehabilitation, Conservation, Management and Preservation of Sustainable Cultural Resources of Pai Communities in Mae Hong Son Province is a pilot project which aims to study and collect information of Pai cultural heritage as well as develop mechanism for involvement of organizations in Pai, for instance, government sectors, local administrations, local communities, scholars. This project will provide basic information and guideline for a fully develop research project for Rehabilitation, Conservation, Management and Preservation of Sustainable Cultural Resources.

Research goals include: 1) to study and review literature on cultural history of Pai, 2) to develop archaeological and cultural resource capacities for sustainable cultural resource management, 3) to strengthen the local communities for cultural resource management, and 4) to establish an information and learning center on archaeology and cultural history of Pai.

The results include 1) literature review provide information that generated a new knowledge concerning cultural history of Pai indicating a long and continued occupation since Lanna period (500 years ago) to present, 2) there is very little research done on cultural history of Pai, 3) Pai has a capacity for future development of sustainable cultural tourism and research is urgently needed before rapid urban expansion, 4) Three brainstorming workshops informed that the surrounding communities of Pai aware and concern of their cultural heritage and have their capacities to manage them, and 5) information on history and archaeology will be a basic knowledge for fully develop research and the future research will help to develop a cultural or learning center in the future.

Keyword: Rehabilitation, Conservation, Management, Preservation, Sustainable, Cultural Resources

บทคัดย่อ

สำหรับผู้บริหาร

รหัสโครงการ: P4908/008
ชื่อโครงการ: โครงการวิจัยนำร่องระยะสั้นการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการฟื้นฟู อนุรักษ์ และจัดการสืบสานทรัพยากรทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชนในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
หัวหน้าโครงการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัศมี ชูทรงเดช
คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
อีเมล: rasmi@su.ac.th , rasmi13@hotmail.com
ระยะเวลาโครงการ: 1 สิงหาคม - 30 พฤศจิกายน 2549 (รวมระยะเวลา 4 เดือน)
(ขออนุมัติขยายเวลาอีก 2 เดือน ถึงเดือนมกราคม 2550)

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการฟื้นฟู อนุรักษ์ และจัดการสืบสานทรัพยากรทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชนในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นโครงการนำร่องระยะสั้นที่เน้นศึกษาและรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรมของเมืองปาย และพัฒนากลไกที่นำไปสู่การมีส่วนร่วมขององค์กรต่างๆ ในอำเภอปาย เช่น หน่วยงานราชการ องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่น ผู้รู้ และนักวิชาการ ที่ทำงานวิจัยอยู่ในพื้นที่ ฯลฯ เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาโครงการวิจัยที่เต็มรูปแบบ สำหรับฟื้นฟู อนุรักษ์ และจัดการสืบสานทรัพยากรทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ คือ 1) ศึกษาและประเมินสถานภาพความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์วัฒนธรรมในอดีตของเมืองปาย 2) พัฒนาศักยภาพของแหล่งโบราณคดีและแหล่งทรัพยากรทางวัฒนธรรมในการจัดการความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 3) พัฒนาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และ 4) พัฒนาศูนย์ข้อมูลและการเรียนรู้เกี่ยวกับโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของเมืองปายที่เชื่อมโยงกับภูมิภาคอื่นๆ และประเทศเพื่อนบ้าน

ผลการวิจัย คือ 1) ทำให้ทราบว่าปายมีประวัติศาสตร์วัฒนธรรมที่เก่าแก่ไปถึงสมัยอาณาจักรล้านนายุครุ่งเรืองเมื่อประมาณ 500 กว่าปีมาแล้ว และมีการอพยพเคลื่อนย้ายเข้ามาของคนหลายชาติพันธุ์อย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปัจจุบัน จากการทบทวนเอกสารทำให้ทราบว่ายังไม่มีมีการค้นคว้าและรวบรวมความรู้ประวัติศาสตร์ของเมืองปายอย่างจริงจัง 2) ทราบสถานภาพความรู้ด้านประวัติศาสตร์วัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ว่ายังมีงานวิจัยอย่างลุ่มลึกในทุกมิติของเวลาค่อนข้างน้อยมาก 3) ทราบศักยภาพของแหล่งโบราณคดีและแหล่งทรัพยากรทางวัฒนธรรมในการจัดการความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ว่าจะต้องมีการสำรวจทางโบราณคดีอย่างละเอียดเพื่อรวบรวมข้อมูลก่อนที่จะถูกทำลายโดยการขยายตัวของเมือง และจะต้องทำการอนุรักษ์เบื้องต้นอย่างเร่งด่วน 4) การจัดเวที 3 ครั้งทำให้ทราบว่าชุมชนรอบนอกตัวเมืองปายมีสำนึกและความสนใจในการสืบค้น อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเอง ซึ่งแสดงถึงศักยภาพของชุมชนในการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมต่อไป และ 5) ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และหลักฐานทางโบราณคดี เป็นข้อมูลเบื้องต้น

เพื่อเป็นแนวทางในการทำการวิจัยอย่างลุ่มลึกต่อไป ข้อมูลจากการวิจัยสามารถนำไปพัฒนาจัดตั้งศูนย์ข้อมูลหรือ
ศูนย์กลางการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต

คำหลัก: การฟื้นฟู, การอนุรักษ์, การจัดการ, การสืบสาน, ความยั่งยืน, ทรัพยากรทาง วัฒนธรรม